

KESİK KÖPRÜ KERVANSARAYI

Kırşehir'in 18 km güneyinde, Anadolu Selçuklu köprülerinin en ünlüsü olan Kesik Köprü'nün yanında ve bugünkü Kesik Köprü köyünün içinde yer almaktadır.

Han şeklinde bir plana sahiptir. Güneye bakan taç kapı, avlunun dar cephesi ortasında ve büyük kitlesi ile dışarıya doğru çıkıntılıdır.

Basık kemerin giriş kısmının kemer taşları, oymave kabartma olarak girift geometrik motiflerle süslenmiştir. Kemerin üstündeki taş sıranın iki yanında ve kemer taşlarının iki kenarında süslü birer gülçe bulunmaktadır.

Cacabey Kervansarayı olarak da bilinen eser, tipik bir Anadolu Selçuklu yapısı olup, 1251 yılında Anadolu Selçuklu Sultanı II. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde, Kırşehir emiri olan Nuraddin Caca tarafından yaptırılmıştır.

Taç kapı çerçevesini teşkil eden silmeler, muhtelif satırlar halindedir. Çerçevenin iki dış kenarında yuvarlak birer sütun yer alır. Kapı kemeri, sivri kemer şeklindedir. Alınlıkda kornişli bir taş çerçevenin varlığı, kapı kitabesinin yerini gösteriyorsa da, bu kitabe kayıptır. Taç kapının iki yanında da sade bir şekilde süslenmiş niş bulunmaktadır.

Taç kapının avluya açılan geçidi, uzun ve tonoz örtülü olup, içeri bakan kısmı çift ve sivri kemer şeklindedir.

Geçidin batı ucuna açılan bir kapıdan, Han'ın mescid kısmına girilmektedir. Mescid kapısının lentosu, derin oymalarla süslüdür.Mescidin büyük taş mihrabı, geometrik süslemelerle bezelidir.

Mihrabın iki yanında, lambalık (çırağlık) mahiyetinde büyükçe birer niş vardır. Bu nişler defevkalade güzel geometrik motiflerle süslenmiştir. Mescidin batı duvarında iki küçük pencere açılmıştır.

Taç kapının doğusunda hancı odası bulunmaktadır. Hancı odasının kapısı, mescidin aksine, avluya açılmaktadır.

Mescidin kuzey duvarında dama çıkışı sağlayan taş merdiven yer almaktadır.

Han'ın kapalı kısmının taç kapısında iki aslan kabartması bulunmaktadır. Bu kapıda mihrabiye yoktur. Girişin basık kemeri, silmeli ayaklara oturmaktadır.

Hanın kapalı kısmına girişi sağlayan taç kapı üzerinde dört satırlık kitabe yer alır.

Okunuşu:

"Amara bi imareti hazel han el mübareke fi eyyami devletül sultan-ı azamu Gıyaseddünya veddin.

Ebul feth-i Keyhüsrev bin Kılıçarslan nasirü emîrul mü'minin ala yedil abdil daifil muhtac-ı ileyh.

Rahmetillahi Taala Cebrail ibn-i Caca ehşanullahi akibet-ü fid dünya (haseneten) fil ahireti Fit tarihi seyriil muharrem müfetteh senete seba ve sittine ve sitte mie."

Anlamı:

"Bu Han, 667 yılının Muharrem ayında, Allah'ın rahmetine muhtaç olan zayıf kul Cebrail bin Caca eliyle (Allah dünyada da ahirette de iyilikler versin) Sultan-ıl Azam, Gıyaseddünya ve'ddin müminlerin muzaffer komutanı Ebul feth Keyhüsrev bin Kılıçarslan tarafı ndan inşa edilmiştir."

Kesik Köprü

KESİK KÖPRÜ

Orta Anadolu'daki Selçuklu köprülerinden olup, Kırşehir-Konya yolunda, Kırşehir'in 20 km güneyinde Kızılırmak üzerindedir.

Kızılırmak'ı on üç gözle aşan köprünün kitabesinde, Keyhüsrev oğlu Keykavus zamanında Atabeg İzzü'd-Din Muhammed tarafından, H.646 / M.1248 yılında yapıldığı yazılıdır.

İzmir'den gelip Tokat üzerinden Sivas ve Erzurum'a ulaşmak isteyenler, Kesik Köprü üzerinden geçmekteydi.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda eşkiyalar tarafından köprü üzerinde kervan yollarının kesilmesinden dolayı Kesik Köprü adını almıştır.

Taş kaide üzerinde, tahrip olmuş ve zor okunan üç satırlık kitabe, köprünün üstünde yer alır.

Tarihi İpekyol güzergahı bulunmak olup, Kırşehir ve Konya'yı birbirine bağlamak için yapılan Türk Köprü mimarisinin önemli eserlerindedir.

Türk köprü mimarisinin önemli eserlerindedir.

Köprü, 400 metre uzunluğunda, 6 metre genişliğinde, 13 gözlü olup sivri kemerlidir.

Okunuşu:

"Ressame bi imaret hazihil el kantara el mübareke (fi eyyam han) devlet es sultan el azam İzzü-d dünya ve'd Din Ebul Feth Keykavus bin Keyhüsrev Burhan Emirel mü'münin. El mevla el sahibul azam atabek el muazzam nazım mesalih il alem nasır el enam zübdetil eyyam izzeddin ebul meli Muhammed zahir âli Selçuk ve emiril mü'minin azzellahu nasrahu ve ala kadrehu fi şuhuri sene sitte ve arbain ve sitte mie hamiden lillah ve musallian ala nebîhi Muhammed ve alihi vesellem teslimen kesiran."

Anlamı:

"Bu kutlu köprünün yapımına, inananlar Emiri'nin delili, Keyhüsrev oğlu, en büyük Sultan, Ebul-feth İzzü-d dünya ve'd Din Keykavus'un -Tanrı onun şanını yüceltsin-Egemenliği sırasında, Selçuklu soyunun ve inananların emirinin yardımcısı, dünyanın işlerinin düzenleyicisi, insanlığın desteği, devrin seçkini, efendi, en büyük sahip, büyük atabeg, yüksek işler babası İzzü-d Din Muhammed - Tanrı onun yardımını güçlendirsün ve değerini yücetsin-Allah'a hamd ederek, onun peygamberi Muhammed'e ve soyuna kuvvetle bağlı olarak tam bir teslimiyetle 646 yılı ayları nda buyruk verdi."

Kitabenin 1953 yılında ırmak suları içinde olduğu bilinmektedir.

Köprü, çeşitli devrelerde geçirdiği restorasyonlarla bugün sağlam bir halde ayaktaadır. Ancak çok sayıdaki yenileme, köprüde türlü değişmelere yol açmıştır. Örneğin, köprü gözlerinden çoğu orijinal durumlarını yitirmişlerdir. Böylece on üç gözden çoğu, eski yüksekliklerini değiştirmiş olarak ayaktaadırlar.

Yapının malzemesi kalker ise de onarımlarda bu taş kullanılmamış, yerine başka bir cins taş kullanılmıştır.

Kesik Köprü Kervansarayı tarafındaki gözler öteki taraftakilerle karşılaştırıldığında daha geniş ve yüksektirler. Bu asimetrik duruşa yol açan sebep, nehrin ana yatağının bu kıyıya yakın geçmesidir.

Kesik Köprü'nün Aksaray tarafında namazgâh bulunmaktadır. Osmanlı dönemine ait kitabe altında da, basit yuvarlak nişten oluşan mihrap yer almaktadır.

XVII. yüzyıl ortalarında köprünün harap durumda olduğu; "Kırşehir civarında, Kızılırmak üzerinde harap ve eşkiya yatağı olmuş olan Kesik Köprü için Hacı Bektaş kazasına tabi Yaylıcık (Yaylacık) mezarası ile Yılanca köy ve memlahası halkı, köprücü tayin edildi. (29 Zilhicce 1156-14 fiubat 1744)"

"Nehirlerin, geçilmesi imkansız yerlerinde inşa edilecek köprüler, bu hizmette çalışmak ve inşaattan sonra onarımı ile meşgul olmak şartıyla köprücü tayin edilmiş köye ihale ediliyordu." ifadelerinden anlaşılmaktadır.

Selçuklu devri köprülerinin azlığı içinde kitabesi de olan bu köprünün önemi bir kat daha fazladır.

